Modern Interdisciplinary Research in Law
Vol. 6, Issue 3, Fall 2026, 88-100
jmirl.apadana.ac.ir

Apadana Institute of Higher Education

Contractual Guarantees in International Commercial Contracts

Maghsoud Sadoghifar — Ph.D. student, Organizational Activities, Department of Private Law, Faculty of Humanities, Islamic Azad University, Urmia Branch, West Azarbaijan, Iran

Babak Rezapour* — Ph.D Scientific Degree, Scientific Rank of Assistant Professor, Member of Academic Staff, Graduate of Law with Private Specialization in Islamic Azad University, Urmia branch, West Azerbaijan, Iran

Reza Ghyasi — Scientific Rank of Assistant Professor, Member of Academic Staff, Graduate of Law with Private Specialization in Islamic Azad University, Urmia branch, West Azerbaijan, Iran

Received: 01/June/2026 Accepted: 16/September/2026 eISSN: 2783-4204 ISSN: 2783-3631

Abstract

Nowadays as international relations develop we deal with large volume of international contracts. Commercial contracts as past are no more limited to internal boundaries of one country and business men are interested to communicate and conclude contracts with business men of other countries. International Commercial contracts compared with contracts concluded inside the country carry higher risk with them. Factors such as being away from each other and Lack of knowledge about commercial credibility on behalf of Opposite party and difference in rules of countries concerning international commercial contracts and factors like these are risks with which business men will encounter while concluding contracts. This is the cause the parties have been always concerned with in providing a sufficient guarantee in contract. In this regard two types of guarantees including private guarantee and financial guarantee has been taken into consideration. private guarantees include international letter of guarantee and Guaranteed letter of credits and Third party guarantee and financial guarantees include Securities such as types of mortgage, condition of ownership Maintenance and right to confiscate. Having knowledge about these guarantees and their Effects and provisions facilitate and accelerate concluding international contracts. in the research ahead it is purposed to use descriptive -analytic Method in order to answer this question that what are different types of these guarantees and which effects and advantages each have? International chamber of commerce and Commission on International Trade Law of UN organization have also developed regulations. By research conducted in different regulations this result was achieved that private guarantees approximately and independent guarantees rather than other types of guarantees are new emerged and widely used in transaction. Ease of issue and use of these types of guarantees has made them the most popular transaction guarantee.

Keywords: international guarantee, financial security, credibility, international contract, guarantee

* Corresponding Author: Babakrezapour759@gmail.com

فصلنامه تحقیقات نوین میان‌رشته‌ای حقوق
دوره ۶، شماره ۳، پاییز ۱۴۰۵، ۸۸-۱۰۰
jmirl.apadana.ac.ir

تاریخ دریافت: ۱۴۰۵/۰۳/۱۱ تاریخ پذیرش: ۱۴۰۵/۰۶/۲۵ eISSN: 2783-4204 ISSN: 2783-3631

تضمین‌های قراردادی در قراردادهای تجاری بین‌المللی

مقصود صدوقی‌فر دانشجوی دکتری فعالیت سازمانی گروه حقوق گرایش خصوصی، دانشکده علوم انسانی دانشگاه آزاد اسلامی واحد ارومیه، آذربایجان غربی، ایران

بابک رضاپور* درجه علمی Ph.D، رتبه علمی استادیار، عضو هیأت علمی، فارغ‌التحصیل حقوق گرایش خصوصی در دانشگاه آزاد اسلامی واحد ارومیه، آذربایجان غربی، ایران

رضا قیاسی درجه علمی Ph.D، رتبه علمی استادیار، عضو هیات علمی، فارغ التحصیل حقوق گرایش خصوصی در دانشگاه آزاد اسلامی واحد ارومیه، آذربایجان غربی، ایران

چکیده

امروزه با گسترش روابط بین‌المللی کشورها، با حجم وسیعی از قراردادهای بین‌المللی مواجه هستیم. قراردادهای تجاری دیگر مانند گذشته محدود به مرزهای داخلی یک کشور نمی‌باشد و تجار علاقه‌مند به برقراری ارتباط و انعقاد معامله با تجار دیگر کشورها هستند. قراردادهای تجاری بین‌المللی در مقایسه با قراردادهای داخلی ریسک بالاتری را به همراه دارند. عواملی مانند دوری از یکدیگر و عدم شناخت اعتبار تجاری از طرف مقابل و تفاوت مقررات کشورهای مختلف در رابطه با قراردادهای تجاری بین‌المللی و عواملی از این دست، خطراتی هستند که تجار در انعقاد یک قرارداد بین‌المللی با آن مواجه می‌باشند. به همین دلیل تدارک یک تضمین مناسب در قرارداد، همواره مورد توجه هر یک از طرفین قرارداد بوده است. در این راستا دو دسته تضمینات شخصی و تضمینات مالی در نظر گرفته شده است. تضمینات شخصی شامل ضمانت‌های بین‌المللی و اعتبارنامه‌های تضمینی و تضمین شخص ثالث بوده و تضمینات مالی نیز شامل وثائقی از قبیل انواع رهن، شرط حفظ مالکیت و حق حبس می‌باشد. شناخت هر یک از این تضمینات و آثار و احکام آن‌ها انعقاد معاملات بین‌المللی را تسهیل و تسریع می‌نماید. در تحقیقی که پیش روست، هدف این بوده است تا با استفاده از روش توصیفی-تحلیلی به این پرسش اساسی پاسخ داده شود که انواع این تضمینات کدامند و هر یک چه آثار و مزایایی را دارا می‌باشند؟ در زمینه‌ی تضمینات قراردادی، اتاق بازرگانی بین‌المللی و نیز کمیسیون حقوق تجارت سازمان ملل متحد نیز مقرراتی را تدوین نموده‌اند. با بررسی موضوع و کنکاش در قوانین مختلف این نتیجه حاصل گردید که به‌طور تقریبی تضمینات شخصی و از جمله ضمانت‌نامه‌های مستقل، نسبت به سایر انواع تضمینات در معاملات، نو ظهورتر و پر کاربردتر بوده است. سهولت صدور و استفاده از این نوع تضمینات آن را به یکی از پرکاربردترین تضمین معاملاتی تبدیل نموده است.

کلیدواژه‌ها: ضمانت بین‌المللی، وثیقه مالی، اعتبار، قرارداد بین‌المللی، تضمین

* نویسندهٔ مسئول: Babakrezapour759@gmail.com

مقدمه

یکی از جنبه‌های مهمی که در انعقاد هر قراردادی مورد توجه طرفین قرارداد می‌باشد، موضوع تضمین مناسب برای اجرای تعهدات قراردادی می‌باشد. قراردادهای تجاری بین‌المللی نیز از این امر مستثنی نمی‌باشند؛ چه بسا مسئله‌ی تضمین انجام تعهدات قراردادی در این‌گونه قراردادها از اهمیت بسیار بالایی نیز برخوردار می‌باشد.

موضوع اصلی در تحقیق انجام گرفته، شناخت اقسام تضمیناتی است که در یک قرارداد تجاری بین‌المللی مورد استفاده قرار می‌گیرد؛ شناسایی تضمینات قراردادی در قراردادهای تجاری بین‌المللی از جنبه‌های مختلفی حائز اهمیت است. در این‌گونه قراردادها طرفین قرارداد از یکدیگر فاصله‌ی بسیاری دارند و گاه حتی بدون شناخت کافی از اعتبار تجاری یکدیگر اقدام به انعقاد معامله می‌نمایند. از آنجا که مقررات هر کشوری نسبت به موضوع تضمینات قراردادی با کشور دیگر متفاوت است، بنابراین ریسک بالایی متوجه این‌گونه قراردادها می‌باشد. در نتیجه، شناخت هر کدام از این تضمینات مسئله‌ای اساسی برای هر یک از طرفین قرارداد می‌باشد.

۱- انواع تضمینات قراردادهای تجاری بین‌المللی

مبحث اول: تضمینات شخصی (ضمانت‌ها)[1]

تضمین شخصی به‌عنوان یک عبارت کلی، واژه‌ی آشنا و مأنوسی در تمام کشورهای اروپایی نمی‌باشد. به عبارت دیگر، تضمین شخصی را باید به‌عنوان شریک جدیدی برای وثیقه‌ی مالی دانست. تضمین شخصی شامل آن دسته از تضمیناتی می‌باشد که در آن یک شخص (شخص حقیقی یا شخص حقوقی)، با تمام دارایی شخصی خود نسبت به تضمین تعهدات شخص دیگری که همان بدهکار اصلی است، مسئول می‌باشد.

به تعبیر کاتوزیان منظور از تضمین شخصی آن است که ذمه شخصی غیر از متعهد اصلی وثیقه دین می‌شود تا طلبکار بتواند از آن ذمه نیز برای گرفتن طلب خود استفاده کند و در برابر آن وثیقه‌ی عینی قرار می‌گیرد که به موجب آن عین مالی برای تضمین طلب نزد طلبکار به وثیقه گذاشته می‌شود؛ مانند رهن (کاتوزیان، ۱۳۹۸، صص ۲۳۳-۲۳۴). وثیقه‌ی شخصی در کامن لا با عنوان «personal security» شناخته شده می‌باشد. البته، برای عنوان تضمین تعابیر مختلف دیگری نیز در حقوق تجارت به کار گرفته شده است؛ تعابیری مانند «warranty, guarantee, surty ship».

با اینکه ضمانت‌های شخصی اغلب بخش مهمی از قراردادها را تشکیل می‌دهد اما در عین حال در قانون‌گذاری اکثر کشورها واژه‌ی تضمین شخصی تعیین و تعریف نشده است و صرفاً در حد یک تئوری حقوقی باقی مانده است. در تمام کشورهای جهان تفاوت‌های معمول و غیرمعمولی در حق ضمانت شخصی وجود دارد. تضمینات شخصی به دو نوع اصلی تضمینات شخصی مستقل و تضمینات شخصی غیرمستقل تقسیم می‌شود.

گفتار اول: ضمانت‌های مستقل یا عندالمطالبه

تضمین شخصی مستقل، همان‌گونه که از تعریف آن نیز بر می‌آید، تعهد ضامن در مقابل طلبکار به‌منظور تضمین اجرای تعهد است که ممکن است صریحاً یا به‌طور ضمنی اظهار شده باشد که این تعهد ضامن هیچ‌گونه وابستگی به تعهدات شخص دیگری بدهکار اصلی در مقابل طلبکار ندارد و مستقل از آن می‌باشد. مشخصه‌ی بارز تضمین شخصی مستقل، استقلال و عدم وابستگی آن به هرگونه توافق مشخص و یا ضمنی دیگر بین طلبکار و بدهکار اصلی می‌باشد؛ وجود و حدود و اندازه‌ی این تعهدات مانند تعهد فروشنده در مقابل گیرنده یا تعهد خریدار به پرداخت وجه ثمن مطابق قرارداد فروش یا ارائه‌ی خدمات به‌طور کامل بی ارتباط با تهعد ضامن است. به عبارت دیگر، اعتبار تعهد ضامن

1. personal security

خود یک شرط لازم‌الاجرا و قطعی برای تعهد ضامن در اجرای تضمین محسوب می‌شود. بنابراین، ضامن باید توانایی کافی برای اجرای تعهد خویش داشته باشد و هیچ‌گونه تجاوزی از مقررات قانونی نداشته و عیبی در رضای او نباشد که در این صورت ممکن است منجر به حق فسخ گردد.

مستقل بودن تعهد ضامن باید صریحاً یا به‌طور ضمنی در قرارداد اظهار شده باشد. این قاعده در ماده‌ی ۲-۱۰۱ از مجموعه مقررات حقوق خصوصی اروپا بیان شده است. البته، این ماده فرضی را هم بیان می دارد: «مگر اینکه طلبکار نشان دهد که به گونه‌ی دیگری توافق شده است.» (Von Bar, 2008).

قوانین و مقررات بین‌المللی ناظر بر ضمانت‌نامه‌های مستقل

نظام‌های حقوقی مختلف، قوانین و مقررات مختلف و متفاوتی درباره‌ی ضمانت‌نامه‌های مستقل دارند و همین امر یکی از معضلات و مشکلات در زمینه‌ی این نوع از ضمانت‌نامه‌ها می‌باشد. البته، سازمان‌ها و مؤسسات بین‌المللی در این مورد اقدام به تهیه و تصویب کنوانسیون‌ها و مقرراتی نموده‌اند که بخشی از مشکلات موجود را حل می‌نماید.

«کنوانسیون سازمان ملل متحد راجع به ضمانت‌نامه‌های مستقل و اعتبارات اسنادی انتظاری»[1] که توسط کمیسیون حقوق تجارت بین‌الملل سازمان ملل متحد (آنسیترال)، تدوین شده است، از جمله مقررات بین‌المللی در زمینه‌ی ضمانت‌نامه‌های مستقل می‌باشد. این کنوانسیون طبق ماده‌ی ۲ آن ناظر به هر نوع ضمانت‌نامه‌ی بین‌المللی می‌باشد که در عرف بین‌المللی مستقل از رابطه‌ی اصلی صادر می‌شود و شامل ضمانت‌نامه‌های داخلی نمی‌باشد. همچنین این کنوانسیون نسبت به کلیه‌ی ضمانت‌نامه‌های مستقل و اعتبارات اسنادی تضمینی که در کشورهای عضو آن صادر می‌شود، قابل اعمال است و نیاز به درج در متن ضمانت‌نامه یا توافق ندارد (شیروی، ۱۳۹۰، ص ۲۸۶). مقررات کنوانسیون امری نبوده و طرفین می‌توانند به اختیار خود مقررات و مفاد آن را استثنا نموده و یا تغییر دهند. کنوانسیون زمانی اعمال می‌شود که محل تجاری و در صورت فقدان محل تجاری اقامتگاه معمول ضامن در یک کشور عضو باشد و یا طبق قواعد حل تعارض قانون کشوری قابل اعمال بر ضمانت‌نامه باشد که عضو کنوانسیون است (شیروی، ۱۳۹۰، ص ۲۸۷).

اتاق بازرگانی بین‌المللی آی سی سی نیز در زمینه‌ی تدوین مقرراتی درباره‌ی ضمانت‌نامه‌های مستقل تلاش‌هایی داشته است. همان‌طور که ذکر گردید، این اتاق ابتدا «مقررات متحدالشکل راجع به ضمانت‌نامه‌های قراردادی»[2] را به تصویب رساند که به دلیل عدم شناسایی ضمانت‌نامه‌های مستقل مورد پذیرش قرار نگرفت. در نهایت، اتاق بازرگانی بین‌المللی «مقررات راجع به ضمانت‌نامه‌های عندالمطالبه»[3] را که ناظر بر ضمانت‌نامه‌های مستقل و عندالمطالبه است و نیز «مقررات راجع به ضمانت‌نامه‌های قراردادی»[4] را که ناظر به ضمانت‌نامه‌های عادی می‌باشد، مورد پذیرش قرار داد. مقررات راجع به ضمانت‌نامه‌های عندالمطالبه در صورتی نسبت به طرفین اعمال می‌شود که آن مقررات از طریق ارجاع در متن ضمانت‌نامه درج شده باشد. در این مقررات استقلال ضمانت‌نامه از قرارداد اصلی مورد شناسایی قرار گرفته است و شامل ضمانت‌نامه‌های عادی که وابسته به قرارداد پایه هستند نمی‌شود. همچنین این مقررات نسبت به اعتبارات اسنادی تضمینی قابل اعمال نیست و این نوع اعتبارات شامل مقررات مستقلی است که اتاق بازرگانی بین‌المللی تحت عنوان «مقررات بین‌المللی انتظاری»[5] در سال ۱۹۹۸ به تصویب رساند و از سال ۱۹۹۹ لازم‌الاجرا گردید.

1. united nation convention on independent guarantees and stand-by letters of credit
2. ICC uniform rules for contract bond (URCB)
3. ICC uniform rules for demend guarantees (URDG)
4. ICC uniform rules for contract bonds (URCB)
5. International stand-by provision (ISP)

گفتار دوم: ضمانت‌های عادی[1] (فرعی، غیرمستقل و وابسته)

در معاملات تجاری در عرصه‌ی بین‌المللی ممکن است شخصی مسئولیت عمل فرد دیگری را پذیرفته و متعهد گردد. در صورتی‌که شخص مزبور از انجام تعهدات خود امتناع ورزید و یا خسارتی را به دیگری وارد کرد، تعهدات متعهد اصلی را انجام دهد و یا خسارت وارده را جبران نماید؛ مسئله‌ی تضمین شخص ثالث یا جبران خسارت توسط شخص ثالث از جمله ضمانت‌های فرعی و تبعی می‌باشد.

به نظر می‌رسد که عبارت «تضمین شخصی وابسته» چندان توسط سیستم‌های حقوقی اروپا مورد استفاده قرار نمی‌گیرد، بلکه در این کشورها عبارات مختلفی برای تعیین مبنای این نهاد مورد استفاده قرار می‌گیرد؛ عبارت‌هایی همچون ضمانت، گارانتی، احتیاطی و تعهد احتیاطی. متأسفانه هیچ یک از این تعابیر به‌طور قاطع و محکم مورد استفاده قرار نگرفته و مقبولیت عمومی را در پی نداشته است، به همین علت تصمیم گرفته شد تا نام اساسی و توصیف جدیدی با عنوان «تضمین شخصی وابسته یا غیر مستقل» ابداع گردد.

قوانین و مقررات بین‌المللی ناظر بر ضمانت‌نامه‌های عادی

در مورد ضمانت‌نامه‌های عادی در عرصه‌ی جهانی کنوانسیون یا مقررات متحدالشکلی وجود ندارد. بر حسب شرایط ضمانت‌نامه‌ها تابع قانون ملی کشوری خواهد بود که طبق قواعد حل تعارض بر ضمانت‌نامه حاکم می‌باشد. اتاق بازرگانی بین‌المللی در سال ۱۹۷۸ در جهت استانداردسازی مقررات ناظر بر ضمانت‌نامه‌های عادی «مقررات متحدالشکل راجع به ضمانت‌نامه‌های قراردادی»[2] را به تصویب رساند. این مقررات شفافیت لازم را نداشت و ضمانت‌نامه‌های بانکی را مورد شناسایی قرار نداده بود، به همین دلیل اتاق بازرگانی بین‌المللی تصمیم گرفت که مقررات مربوط به ضمانت‌نامه‌های عادی را از ضمانت‌نامه‌های بانکی جدا کند. به همین منظور در دسامبر ۱۹۹۱ «مقررات راجع به ضمانت‌نامه‌های عندالمطالبه»[3] را تصویب نمود که ناظر بر ضمانت‌نامه‌های بانکی است و «مقررات راجع به ضمانت‌نامه‌های قراردادی» را در آوریل ۱۹۹۳ مورد پذیرش قرار داد که ناظر بر ضمانت‌نامه‌های عادی می‌باشد.

گفتار سوم: اعتبارات اسنادی تضمینی[4] (انتظاری)

اعتبار اسنادی ضمانتی به‌عنوان جایگزینی برای ضمانت‌نامه و اعتبار اسنادی تجاری با استقبال گسترده‌ای روبه‌رو شده است و امروزه به‌طور چشمگیری در سراسر جهان مورد استفاده قرار می‌گیرد، به همین دلیل می‌توان آن را در زمره‌ی یکی از مهم‌ترین ابزارهای مالی به شمار آورد. این ابزار برای اولین بار در آمریکا به دلیل منع استفاده از ضمانت‌نامه به کار گرفته شد و بانک‌های آمریکایی از این روش بهره گرفتند تا بتوانند جهت حسن انجام کار پیش پرداخت یا باز پرداخت وام‌ها تضمین بانکی ارائه کنند؛ این ابزار در مدتی کوتاه به یکی از شیوه‌های پرداخت بین‌المللی تبدیل گردید.

قوانین و مقررات بین‌المللی ناظر بر اعتبارات اسنادی تضمینی

مقررات بین‌المللی تضمین‌نامه‌ها یا همان آی اس پی ۹۸، مجموعه قواعدی است که برای اعتبارات اسنادی تضمینی تدوین گردیده است. این مجموعه مقررات در سال ۱۹۹۸ توسط مؤسسه‌ی آمریکایی حقوق و رویه‌ی بانکداری بین‌المللی و با پشتیبانی شورای بانکداری بین‌المللی ایالات متحده، که هم اکنون انجمن خدمات مالی بین‌المللی نامیده

1. contract bond – independent guarantee
2. ICC uniform rules for contract bonds (URCB)
3. ICC uniform rules for demand guarantees (URDG)
4. stand-by letter of credit

می شود، تهیه شد و در همان سال توسط اتاق بازرگانی بین‌المللی اصلاح گردید و مورد پذیرش قرار گرفت و در سال ۱۹۹۹ لازم‌الاجرا گردید.

این مجموعه مقررات با این‌که برای اعتبارات تضمینی تدوین شده است، اما بر هر ضمانت مستقلی که بر اساس آن صادر شود نیز حاکم است. از دیگر مقرراتی که بر اعتبارنامه‌های تضمینی حاکم می‌باشد «کنوانسیون آنسیترال راجع به ضمانت‌نامه‌های مستقل و اعتبارات اسنادی تضمینی» است. این کنوانسیون نیز در سال ۱۹۹۵ تدوین شده و از سال ۲۰۰۰ لازم‌الاجرا گردیده است. از آنجا که کارکرد ضمانت‌نامه‌های مستقل و اعتبارات اسنادی تضمینی یکسان می‌باشد، لذا کمیسیون حقوق تجارت بین‌الملل سازمان ملل متحد (آنسیترال)، طی یک کنوانسیون مقررات مربوط به آن‌ها را گردآوری نموده است.

مبحث دوم: تتضمینات مالی[1] (وثایق)

نوع دوم از انواع تضمیناتی که در قراردادهای تجاری معمول بوده و به کار گرفته می‌شود، تضمینات مالی یا همان وثیقه‌های عینی می‌باشد. همان‌طور که مشاهده شد، در تضمینات شخصی یک شخص (حقیقی یا حقوقی) ضامن اجرای قرارداد و جبران خسارات عدم اجرای قرارداد در مقابل ذی‌نفع بود، اما در تجارت بین‌المللی زمانی که صحبت از وثیقه یا تضمینات شخصی به میان می‌آید به‌طور معمول این ضامن، بانک‌ها یا مؤسسات مالی می‌باشند.

تضمینات مالی یا وثایق عینی درست عکس تضمینات شخصی بوده و غالباً یک مال، که معمولاً نیز یک مال معین می‌باشد، وثیقه‌ی اجرای تعهدات متعهد قرار می‌گیرد؛ نوع مالی هم که در راستای تضمین قرارداد مورد استفاده قرار می‌گیرد، شامل تمام انواع اموال منقول و غیر منقول مادی یا غیر مادی و نیز پدیده‌های مدرنی همچون اجاره مالی یا اجاره به شرط تملیک می‌باشد که کارکرد همه‌ی آن‌ها یکسان می‌باشد. اشکال وثیقه و تضمینات مالی که در معاملات به کار گرفته می‌شود، عبارتند از: رهن، رهن قطعی و شناور سرمایه و اموال شرکت‌های ثبت شده، شرط حفظ مالکیت، حق حبس.

۲- ماهیت و آثار تضمینات قراردادهای تجاری بین‌المللی

مبحث اول: ماهیت تضمینات شخصی (ضمانت‌ها)

در این مبحث ابتدا در گفتار اول ماهیت تضمینات شخصی مستقل یا همان ضمانت‌های مستقل بررسی می‌شود و در گفتار دوم به بررسی ماهیت و ویژگی‌های تضمینات شخصی وابسته و تبعی (ضمانت‌های عادی) پرداخته می‌شود. البته، به این دلیل که ضمانت‌های مستقل و اعتبارنامه‌های تضمینی کارکرد و ویژگی‌های یکسانی دارند و در واقع اعتبارنامه‌های تضمینی در کشورهایی به کار گرفته می‌شوند که استفاده از ضمانت‌های مستقل در آن‌ها مرسوم نیست، ماهیت و آثار آن‌ها ضمن بررسی ماهیت تضمینات شخصی مستقل بیان شده و گفتار جداگانه‌ای به آن اختصاص نیافته است.

گفتار اول: ماهیت ضمانت‌های مستقل (و اعتبارنامه‌های تضمینی)

در خصوص ماهیت ضمانت‌های مستقل در حقوق کشورهای دیگر و نیز در حقوق ایران بحث‌های زیادی صورت گرفته است. برخی این نهاد حقوقی را تعهدی یک‌جانبه و برخی دیگر آن را عقد می‌دانند. عده‌ای آن را تعهد به نفع ثالث به شمار می‌آورند. گرچه در خصوص ماهیت این نهاد در بین حقوق کشورهای مختلف اختلاف نظر وجود دارد،

1. proprietory security

ولی نکته‌ی مهم این است که قواعد حاکم بر این پدیده‌ی جدید جنبه‌ی فراملی داشته و در چارچوب نهادها و قواعد سنتی حقوق ملی نمی‌گنجد.

گفتار دوم: اوصاف، ویژگی‌ها و آثار ضمانت‌های مستقل بین‌المللی

الف) موقت بودن تعهد ناشی از ضمانت‌نامه
ب) ابتدایی بودن تعهد مندرج در سند ضمانت‌نامه
ج) یک طرفه بودن تعهد ناشی از ضمانت‌نامه
د) مشروط نبودن تعهد مندرج در ضمانت‌نامه به تخلف متعهد اصلی
ه) غیر قابل رجوع بودن تعهد مندرج در ضمانت‌نامه
و) منوط بودن تعهد مندرج در ضمانت‌نامه به رعایت شرایط مطالبه
ی) شخصی بودن تعهد مندرج در ضمانت‌نامه

گفتار سوم: ماهیت و آثار ضمانت‌های عادی و تبعی

- اوصاف و آثار ضمانت‌های عادی و تبعی
- ماهیت قراردادهای ضمانت عادی و تبعی
- ضامنین ویژه (صغار، شراکت‌های تضامنی، شرکت با مسئولیت محدود، ضمان توسط دو یا چند ضامن)
- ضمانت‌های اجرایی تضمین ثالث

مبحث دوم: ماهیت و اوصاف و آثار تضمینات مالی (وثایق)

گفتار اول: آثار رهن (اموال، سرمایه شرکت‌ها)

آثار رهن نسب به راهن، آثار رهن نسبت به مرتهن، آثار رهن نسبت به اشخاص ثالث

گفتار دوم: ماهیت و آثار شرط حفظ مالکیت

ماهیت شرط حفظ مالکیت، آثار شرط حفظ مالکیت

گفتار سوم: ماهیت و آثار حق حبس

نظریه حق عینی بودن حق حبس، نظریه ایراد بودن حق حبس

۳- شرایط و ترتیبات صدور (ایجاد) و اجرای تضمینات قراردادهای تجاری بین‌المللی

مبحث اول: شرایط صدور و اجرای تضمینات شخصی (ضمانت‌ها)

در مبحث اول، در دو گفتار جداگانه، تشریفات و نحوه‌ی صدور ضمانت‌ها و نیز شرایط اجرایی ضمانت‌ها شامل نحوه‌ی مطالبه، پرداخت، انتقال و ... بیان می‌گردد.

گفتار اول: تشریفات و شرایط صدور ضمانت‌نامه‌ها

این سند قراردادی است که بر اساس آن متقاضی (مشتری) از صادرکننده درخواست می‌نماید تا مبلغی را در وجه یا به حواله کرد شخص ثالث (ذی‌نفع) بپردازد یا وجه اسناد تجاری صادر شده توسط ذی‌نفع را قبول و پرداخت نماید.

همچنین بر طبق این سند می‌توان به بانک دیگری اجازه داد تا در مقابل اسناد مشخص و رعایت شرایط ضمانت‌نامه این پرداخت را انجام دهد. بنابراین، در هر ضمانت‌نامه سه طرف درگیر می‌باشند:

- «صادرکننده»، یعنی بانک یا مؤسسه‌ی اعتباری که ضمانت‌نامه را صادر می‌نماید.
- «مشتری» یا دستوردهنده، یعنی کسی که از صادرکننده تقاضای صدور ضمانت‌نامه یا گشایش اعتبار را می‌نماید.
- «ذی‌نفع»، کسی که مطابق شرایط ضمانت‌نامه یا اعتبار حق مطالبه وجه را دارا می‌باشد.

بر اساس ضمانت‌نامه، صادرکننده متعهد می‌گردد که بدون قید و شرطی و در صورت عدم ایفای تعهد توسط طرف قرارداد، وجه مندرج در ضمانت‌نامه را با درخواست ذی‌نفع و بر طبق شرایط ضمانت‌نامه به وی بپردازد.

گفتار دوم: شرایط اجرا و سایر شرایط مرتبط با ضمانت‌نامه‌های مستقل

از جمله شرایط اجرا و سایر شرایط مرتبط با ضمانت‌نامه‌های مستقل می‌توان به این موارد اشاره نمود: شرایط و مفاد مربوط به نحوه‌ی مطالبه و پرداخت ضمانت‌نامه، جلوگیری از پرداخت ضمانت‌نامه، مبلغ ضمانت‌نامه (شرط کاهش یا افزایش مبلغ ضمانت‌نامه)، مطالبه همراه یا تقلب و سوءاستفاده، مدت اعتبار ضمانت‌نامه، تمدید اعتبار ضمانت‌نامه، اعاده ضمانت‌نامه ، انتقال ضمانت‌نامه ، انتخاب دادگاه صالح و قانون حاکم.

مبحث دوم: شرایط و ترتیبات ایجاد و اجرای تضمینات مالی (وثایق)

در این مبحث نحوه‌ی ایجاد و شرایط و ترتیبات اجرای تضمینات مالی در قراردادهای بین‌المللی مورد توجه می‌باشد. البته، همان‌طور که پیش‌تر نیز اشاره گردید، در مورد برخی از این تضمینات مانند شرط حفظ یا ذخیره‌ی مالکیت در مورد نحوه‌ی ایجاد آن بحث چندانی وجود ندارد و صرف گنجاندن یک شرط در قرارداد برای ایجاد آن کفایت می‌کند یا در خصوص رهن، وجود یک توافق میان طرفین و انعقاد عقد رهن در این رابطه کافی می‌باشد؛ بنابراین، در این مبحث تمرکز بیشتر بر روی نحوه‌ی اجرای تضمینات مالی خواهد بود. به همین منظور در سه گفتار جداگانه عقد رهن شرط ذخیره مالکیت و حق حبس مورد بررسی قرار می گیرند.

گفتار اول: ایجاد و اجرای عقد رهن

یکی از انواع تضمینات مالی که هم در قراردادهای داخلی و هم در قراردادهای بین‌المللی مورد استفاده طرفین قرارداد قرار می‌گیرد، دادن رهن می‌باشد.

گفتار دوم: نحوه ایجاد و اجرای شرط ذخیره مالکیت

نحوه‌ی ایجاد شرط ذخیره مالکیت (رضایی یا تشریفاتی)، وضعیت شرط در مقابل اشخاص ثالث (طلبکاران مشتری)، استرداد مبیع از سوی بایع، انتقال ثمن.

گفتار سوم: شرایط ایجاد و اجرای حق حبس

بند اول: نحوه و شرایط ایجاد حق حبس

برای این‌که هر یک از طرفین قرارداد بتواند به حق حبس خود استناد و از آن استفاده نماید، لازم است تا شروطی محقق گردد: ۱- بیع به نحو صحیح منعقد شود. ۲- بیع به‌صورت مطلق واقع شده باشد؛ زیرا اگر شرطی به‌طور صریح یا ضمنی دال بر اسقاط حق حبس وجود داشته باشد، مانع از اجرای آن خواهد بود که ماده‌ی ۳۷۷ قانون مدنی ایران و ماده‌ی ۵۸ کنوانسیون صراحتاً آن را بیان می‌نماید. ۳- موارد اسقاط حق حبس، یعنی استثنائات حق حبس موجود نباشد.

هر یک از خریدار و بایع تا زمان پرداخت هزینه‌ی نگهداری مبیع یا ثمن توسط طرف مقابل در چهارچوب مواد ۸۵ و ۸۶ کنوانسیون حق حبس کالا را خواهند داشت. نظر به این‌که به محض تحقق عقد بیع آثار آن جاری خواهد بود که ماده‌ی ۳۶۲ قانون مدنی ایران از جمله بند ۳ آن و مواد ۵۳ به بعد کنوانسیون نیز آن را بیان می‌دارد. لذا، اعمال حق قانونی بایع در حبس مبیع اثری در تملیکی بودن عقد بیع ندارد؛ بنابراین به جهت تبعیت منافع از ملک حاصل در زمان اجرای حق حبس فروشنده متعلق به مشتری است. به هر حال هزینه‌ی نگهداری مال حبس شده نیز با مشتری است که در اثر عقد بیع مالک مورد مطالعه شده است؛ همان‌طور که قاعده «من له الغنم فعلیه الغرم» در فقه نیز دلیلی بر این امر است.

بند دوم: نحوه اجرای حق حبس

در کنوانسیون و همچنین در اصول قراردادهای تجاری بین‌المللی در خصوص شیوه‌ی اجرای حق حبس مطلبی بیان نشده است. در قانون مدنی ایران نیز مطلبی در ماده‌ی ۳۷۷ در این زمینه که در مواردی که طرفین هم‌زمان اجرای حق حبس خویش را خواستار شوند، ترتیباتی برای اجرای این حق و احتمالاً تقدم و تأخر آن‌ها تصریحی به عمل نیامده است. اما در فقه این موضوع به‌طور مفصل مورد بحث قرار گرفته است. عده‌ای از فقها معتقدند: «اطلاق عقد مقتضی تسلیم عوضین است و اگر طرفین از تسلیم امتناع ورزند، هر دو اجبار می‌شوند و اگر یکی از متعاملین امتناع ورزد، ممتنع اجبار می‌شود».

شهید ثانی معتقد است که «اول بایع بر تسلیم مبیع اجبار می‌شود» و قائلین به این عقیده بنا بر قول شهید ثانی استدلال کرده‌اند که ثمن تابع مبیع است و ایجاب فروشنده مقدم بر قبول مشتری است؛ اساساً اول باید تسلیم مبیع صورت پذیرد تا پرداخت ثمن مورد معامله خالی از وجه نباشد. شهید ثانی بیان می‌دارد که هیچ یک از طرفین معامله مقدماً بر دیگری اجبار نمی‌شوند، زیرا دو حق مساوی در مقابل هم قرار گرفته و ترجیحی برای یکی بر دیگری نیست؛ صاحب مطالب قول اقوی را در اجبار خریدار و فروشنده با هم دانسته است (انصاری، ۱۳۹۲، ص ۱۱۰). تقدیم اجبار فروشنده بر مشتری درست نیست (کاتوزیان، ۱۳۹۶، ج ۱، ص ۱۸۱) ؛ زیرا این تنها ایجاب نیست که به وجود آورنده‌ی عقد است بلکه مجموع ایجاب و قبول محقق عقد است. به تعبیر دیگر، عوض و معوض در عرض هم هستند، لذا محلی برای تبعیت یکی از دیگری موجود نیست. برخی از اساتید حقوق نیز قول به اجبار فروشنده و خریدار را در صورتی‌که هر دو ممتنع باشند و به‌طور کلی اجبار ممتنع را از جانب محکمه پذیرفته‌اند (امامی، ۱۳۹۵، ص ۴۵۹).

دیوان کشور در حکم ۱۸۷ – ۲۸/۱/۱۳۱۷ اعلام نظر نموده که «ماده‌ی ۳۷۷ دلالت بر بی حقی بایع و مشتری در مطالبه مبیع یا ثمن ندارد بلکه مفاد آن این است که هر یک از آن‌ها می‌تواند از تسلیم مبیع یا ثمن خودداری کند تا طرف دیگر حاضر به تسلیم شود و ذی‌حق بودن مشتری در خودداری از تسلیم ثمن تا موقعی که طرف حاضر به تسلیم مبیع شود، منافاتی با ذی‌حق بودن بایع در دعوی راجع به ثمن و مطالبه آن ندارد. نهایت آن که در واقع بایع باید حاضر به تسلیم مبیع شود تا مشتری اجبار به تسلیم ثمن گردد» (کاتوزیان، ۱۳۹۵، ج ۴، ص ۱۰۰). البته، برخی از اساتید این استدلال را دقیق نمی‌دانند و در واقع نقض عرفی می‌دانند؛ یعنی چگونه می‌توان با داشتن حق حبس مشتری وی را اجبار به تسلیم ثمن کرد که در واقع صورت خاصی از اسقاط حق حبس وی می‌باشد. مضاف به این‌که پذیرفتن دعوی اجبار از جانب کسی که خود به تعهدات خویش عمل ننموده، امتیازی است بلا مرجح برای او که با ماده‌ی ۳۷۷ قانون مدنی نیز تعارض دارد؛ زیرا کسی می‌تواند اجبار طرف مقابل را به انجام تعهدات پذیرفته‌شده از دیدگاه بخواهد که به تعهدات خویش عمل کرده باشد (قنبری، ۱۳۹۲، ص ۱۰۰).

استدلال به قاعده «المومنون عند شروطهم» و دیگر آیات و روایات ناظر به وفای تعهد هم در مورد طرفین معامله صادق است؛ نه در وفای به عهد از جانب یکی و عدم ایفای آن از جانب دیگری. در نتیجه، دعوی اجبار از ناحیه‌ی کسی پذیرفته می‌شود که به تعهدات خود عمل کرده باشد. در صورتی هم که طرفین اجبار را تقاضا کرده باشند، همان‌گونه که برخی اساتید بیان داشته‌اند، شاید بتوان صدور حکم به اجبار فروشنده و خریدار و مبادله‌ی دو محکوم‌به را با توجه به سابقه‌ی تاریخی قانون مدنی که همان اقوال فقها در مسئله مطرح‌شده می‌باشد، پذیرفت (کاتوزیان، ۱۳۹۵، ص ۱۸۳).

بند سوم: اسقاط حق حبس

در این بند استثنائات حق حبس یا همان موارد اسقاط حق حبس در حقوق ایران و در کنوانسیون بیع بین‌المللی کالا اشاره شده است:

الف) اسقاط حق حبس در حقوق ایران

در حقوق ایران مواردی که موجب اسقاط حق حبس می‌شود، دو مورد بیان شده است که به شرح زیر می‌باشد:

۱- تسلیم و پرداخت هر کدام از مبیع یا ثمن موجل نباشد؛

۲- انجام تعهدهای پذیرفته‌شده به میل و رضای متعهد.

ب) اسقاط حق حبس در کنوانسیون بیع بین‌الملل کالا

در کنوانسیون مواردی که نسبت به حق حبس و تعلیق اجرا به‌عنوان استثنا یا به عبارتی مواردی که موجب اسقاط حق حبس و تعلیق اجرای قرارداد پیش‌بینی شده، بر خلاف حقوق ایران که تنها به دو مورد بسنده شده است، موارد متعددی را شامل می‌شود که در ادامه بیان می‌گردد. موارد ۱ تا ۳، مربوط استثنائات در حق حبس و مورد ۴، مربوط به موارد استثنایی تعلیق در اجرای قرارداد می‌باشد.

۱- حق خریدار در بازرسی کالا پیش از پرداخت ثمن؛

۲- دادن مهلت اضافی توسط هر یک از طرفین در انجام تعهد نسبت به طرف مقابل؛

۳- کالا به‌طور نسیه فروخته شده و پرداخت ثمن موجل باشد؛

۴- موارد اسقاط تعلیق در اجرای قرارداد؛

نتیجه‌گیری

آنچه گذشت بیانگر این مطلب است که در سال‌های اخیر تمایل به استفاده از تضمینات مختلف در قراردادهای تجاری بین‌المللی رو به افزایش بوده است. در دهه‌های گذشته، علاوه بر تضمینات مالی و برخی تضمینات شخصی مانند تضمین شخص ثالث و جبران خسارت شخص ثالث اقبال عمومی در ایجاد و پذیرش تضمینات جدیدتری بوده است. عصر نوین و قراردادهای نوین نیاز به تضمینات نو ظهوری نیز دارد.

در پژوهش حاضر نشان می‌دهد که امروزه علاوه بر شیوه‌های تضمین قراردادی، مانند رهن که قبلاً در قراردادها مورد استفاده بود، روش‌های جدیدی نیز در جهت تضمین حقوق طرفین قراردادهای تجاری بین‌المللی به کار گرفته شده‌اند. ضمانت‌نامه بین‌المللی یک ابزار مالی حیاتی در تجارت بین‌المللی است که از آن برای انجام قراردادها و تعهدات متبادل استفاده می‌کنند. این ضمانت‌نامه‌ها می‌توانند انواع مختلفی داشته باشند، از جمله: ضمانت‌نامه‌ی عادی و ضمانت‌نامه‌ی بانکی. ضمانت‌نامه‌ی بانکی غیرمشروط بودن خود را از ضمانت‌نامه‌های دیگر متمایز می‌کند. ضمانت‌نامه‌ی بین‌المللی انواع ضمانت‌نامه‌ی پرداخت، ضمانت‌نامه‌ی اجرا و ضمانت‌نامه‌ی حسن انجام کار را در بر

می‌گیرد. استفاده از ضمانت‌نامه‌ها به تضمین انجام قراردادها و پروژه‌های تجاری کمک می‌کند و اعتبار و اطمینان بیشتری را به طرفین معامله می‌دهد.

ضمانت‌نامه‌های مستقل بین‌المللی یکی از جدیدترین شیوه‌های تضمین قراردادی است که در سال‌های اخیر به نحو چشمگیری در قراردادها مورد استفاده قرار گرفته‌اند. در سال‌های اخیر استفاده از ضمانت‌نامه‌های بانکی به علت نقش مؤثر آن‌ها در انعقاد قراردادهای تجاری و اقتصادی و نیز روان‌سازی تعهدهای ناشی از اجرای این قراردادها رو به افزایش است؛ البته به کارگیری این اسناد در عرصه‌ی تولید، به‌ویژه در اعطای وام به تولیدکنندگان و بخش تجارت، اهمیت بالایی دارد. بنابراین شاید بتوانیم با بررسی انواع گوناگون ضمانت‌نامه‌های بانکی که در بخش‌های گوناگون صنعت و تجارت صادر می‌شوند، به راحتی به کارکردها یا کاربردهای این اسناد دست یابیم.

این سند نوظهور ویژگی‌های ممتازی دارد که باعث اقبال هر چه بیشتر تجار به آن گردیده است. پوشش ریسک معامله را می‌توان مهم‌ترین ویژگی این نوع تضمین دانست. ضمانت‌نامه‌ی مستقل این اطمینان را به ذی‌نفع می‌دهد که در صورت عدم ایفای تعهد از جانب متعهد اصلی وی می‌تواند وجه ضمانت‌نامه را مطابق متن آن از ضامن مطالبه و دریافت نماید. همچنین ضمانت‌نامه‌ی سندی با قابلیت انعطاف بالاست که طرفین می‌توانند متن و شرایط آن را به دلخواه خود تغییر یا اصلاح نمایند. استقلال از رابطه‌ی پایه‌ی پرداخت فوری وجه در صورت دریافت اسناد یا مطالبه‌ی منطبق غیر قابل برگشت بودن تعهد صادرکننده‌ی ضمانت‌نامه و قابلیت انتقال عواید از دیگر مشخصه‌های این سند نو ظهور می‌باشند.

در رابطه با ضمانت‌نامه‌های مستقل و نیز ضمانت‌نامه‌های فرعی و تبعی، سازمان‌های بین‌المللی از جمله اتاق بازرگانی بین‌المللی و کمیسیون حقوق تجارت سازمان ملل متحد (آنسیترال) مقرراتی را تدوین نموده‌اند که در واقع نقش مقررات تکمیلی را اجرا می‌نمایند و طرفین می‌توانند در تنظیم قرارداد بین خود از این مقررات استفاده نمایند.

علاوه بر ضمانت‌نامه‌های مستقل و تبعی، تضمینات مالی همچون شرط ذخیره مالکیت و حق حبس نیز در قراردادهای بین‌المللی مورد استفاده قرار گرفته‌اند. البته، تضمینات مالی بیشتر در مقررات داخلی و حقوق ملی کشورها مورد شناسایی قرار گرفته‌اند که شاهد تدوین مقرراتی یکسان در مورد آن‌ها از سوی سازمان‌های بین‌المللی نبوده‌ایم؛ البته در کنوانسیون بیع بین‌المللی کالا، در مورد حق حبس و حق تعلیق قرارداد مقرراتی وجود دارد.

در حقوق ایران نیز، هم‌زمان با کشورهای خارجی، شاهد رشد روز افزون استفاده از تضمینات جدید مانند ضمانت‌نامه‌های مستقل و شرط حفظ مالکیت بوده‌ایم. اما، متاسفانه، آن‌گونه که در حقوق کشورهای خارجی این تضمینات مورد شناسایی و قانون‌گذاری قرار گرفته‌اند، در حقوق ایران چنین مقرراتی را وجود نداشته و جای آن در قوانین خالی می‌باشد. البته، بانک مرکزی مجموعه مقرراتی را با عنوان «آیین‌نامه صدور ضمانت‌نامه‌های بانکی» منتشر نموده است؛ کشورهایی مانند آلمان در این زمینه پیشتاز بوده و در حقوق مدنی خود موادی را به تضمیناتی همچون شرط ذخیره‌ی مالکیت اختصاص داده‌اند. تدوین مقررات و اختصاص موادی از قوانین مدنی و تجارت به تضمینات قراردادی، کارکردهای تضمینات را افزایش داده و روند شکل‌گیری معاملات را به نفع تجار ایرانی رقم خواهد زد.

منابع

_____ (۱۳۹۰). *مکاسب* (جلد ۶). قم: دارالفکر الاسلامی، چاپ کنگره.

اخلاقی، بهروز. (۱۳۹۴). بحثی پیرامون ضمانت‌نامه‌های بانکی. *مجله کانون وکلا*، (۱۴۸-۱۴۹)، ۱۵۸.

ارشدی، علی‌یار. (۱۳۹۴). صغیر ممیز و حدود حجر او در حقوق ایران. *مجله عدالت آراء*، (۱)، ۸۶-۸۹

اشمیتوف، کلایو ام. (۱۳۹۰). *حقوق تجارت بین‌الملل* (جلدهای ۱ و ۲، ترجمه بهروز اخلاقی و همکاران، چاپ دوم). تهران: سمت.

اصغری آقمشهدی، فخرالدین، فخری. (۱۳۹۳). حق حبس در کنوانسیون بیع بین‌المللی کالا (وین ۱۹۸۰) و حقوق ایران. *نامه حقوقی*، (۳)، ۸۱-۹۶.

امامی، سیدحسن. (۱۳۹۵). *حقوق مدنی* (جلد اول، چاپ شانزدهم). تهران: انتشارات اسلامیه.

امامی، محمد، السان، مصطفی. (۱۳۹۳). ماهیت و آثار حقوقی قراردادهای بیمه عمر. *پژوهشنامه بیمه*، (۹۴)، ۷۱-۸۰.

اندرز، داود. (۱۳۹۹). تعلیق اجرای تعهد به واسطه نقض احتمالی در کنوانسیون بیع بین‌المللی کالا. *فصلنامه حقوق، مجله دانشکده حقوق و علوم سیاسی*، ۴۰(۳)، ۲۳.

انصاری، شیخ مرتضی. (۱۳۹۲). *کتاب المطالب* (جلد ۳، چاپ دوم). قم: آرموس.

پیروزفر، اکبر. (۱۳۹۰). ضمانت‌نامه‌های بانکی. *مجله بانک و اقتصاد*، (۱۶)، ۳۸.

پیرهادی، محمدرضا. (۱۳۹۶). شرط حفظ مالکیت در بیع. *مجله حقوقی عدالت آراء*، (۶-۷)، ۶-۱۰.

جمعی از نویسندگان. (بی‌تا). *تفسیری بر بیع بین‌المللی* (جلد سوم، ترجمه محراب داراب‌پور، صص. ۵۳-۵۹).

حسینی، سیدمحمد، علوی، سیدمحمدتقی، اسدلو، مرتضی. (۱۳۹۹). بررسی وضعیت حقوقی شرط تأخیر در انتقال مالکیت مبیع در فقه و حقوق ایران. *مجله فقه و حقوق اسلامی*، ۱(۱)، ۹۸-۱۰۷.

سعیدی، محمدعلی، یزدانی، غلامرضا. (۱۳۹۹). بررسی تطبیقی شرط ذخیره مالکیت. *مجله آموزه‌های حقوقی دانشگاه علوم اسلامی رضوی*، (۱۴)، ۶۲.

شهبازی‌نیا، مرتضی. (۱۳۹۲). بررسی مفاد مشترک ضمانت‌نامه‌های بانکی مورد استفاده در تجارت بین‌الملل. *مجله دانشکده حقوق و علوم سیاسی*، (۶۲)، ۲۱۳-۲۳۳.

شهبازی‌نیا، مرتضی. (۱۳۹۳). ماهیت حقوقی ضمانت‌نامه‌های بانکی و مقایسه آن با نهادهای سنتی. *نامه مفید*، (۴۳)، ۱۱۳.

شهبازی‌نیا، مرتضی، تفرشی، محمدعیسی. (۱۳۹۲). استقلال ضمانت‌نامه‌های بانکی و آثار آن در حقوق تجارت بین‌المللی. *نامه مفید*، (۳۷)، ۸.

شهیدی، مهدی. (۱۳۹۲). *حقوق مدنی* (جلد سوم، چاپ بیستم). تهران: سمت.

شهیدی، مهدی. (۱۳۹۳). *آثار قراردادها و تعهدات* (چاپ دوم). تهران: انتشارات مجد.

شیروی، عبدالحسین. (۱۳۹۰). *حقوق تجارت بین‌الملل* (چاپ سوم). تهران: سمت.

صفایی، حسین. (۱۳۹۰). *دوره مقدماتی حقوق مدنی: قواعد عمومی قراردادها* (چاپ دوازدهم). تهران: میزان.

صفایی، سیدحسین، و همکاران. (۱۳۹۰). *حقوق بیع بین‌المللی با مطالعه تطبیقی* (چاپ سوم). تهران: انتشارات دانشگاه تهران.

علومی یزدی، حمیدرضا. (۱۳۹۳). شرط حفظ مالکیت در قراردادهای بیع. *مجله پژوهش حقوق و سیاست*، (۱۱)، ۶۵.

علوی، محمدتقی، اسدلو، مرتضی. (۱۳۹۹). تحلیلی بر آثار شرط حفظ مالکیت. *مجله حقوقی دادگستری*، (۸۹)، ۱۰.

غمامی، مجید. (۱۳۹۷). بحثی در قواعد حاکم بر ضمانت‌نامه‌های بانکی. *مجله حقوق، دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران*، (۴۴)، ۱۲۵.

فتحی‌پور، احمد. (بی‌تا). در حق امتناع از اجرای تعهد. *نشریه حقوق امروز*، ۱(۵)، ۵۲.

قنبری، محمدرضا. (۱۳۹۲). *مجموعه مقالات* (جلد اول، چاپ اول). تهران: گنج دانش.

کاتوزیان، ناصر. (۱۳۹۵). *قواعد عمومی قراردادها* (جلد چهارم). تهران: شرکت سهامی انتشار.

کاتوزیان، ناصر. (۱۳۹۶). *حقوق مدنی: دوره عقود معین* (جلد اول، چاپ ششم). تهران: شرکت سهامی انتشار.

کاتوزیان، ناصر. (۱۳۹۶). *حقوق مدنی: عقود معین* (جلد اول، چاپ ششم). تهران: شرکت سهامی انتشار.

کاتوزیان، ناصر. (۱۳۹۸). *درس‌هایی از عقود معین* (جلد دوم، چاپ دوازدهم). تهران: گنج دانش.

کاشانی، محمود. (۱۳۹۴—۱۳۹۵). ضمانت‌نامه بانکی. *مجله تحقیقات حقوقی*، (۱۶-۱۷)، ۱۳۷-۱۹۰.

مدنی، جلال‌الدین. (۱۳۹۵). *حقوق مدنی: عقود معین* (جلد چهارم، چاپ اول). تهران: نشر پایدار.

نجفی، محمدحسن. (۱۳۹۴). *جواهرالکلام* (جلد ۲۳). تهران: دارالکتب الاسلامیه.

نظافتیان، عبدالعلی. (بی‌تا). ذی‌نفع در ضمانت‌نامه‌های بانکی. *مجله کانون وکلا*، (۱۵۲-۱۵۳)، ۸۷-۸۸.

یانگ، گائو ایکس، بوکلی، روس پی. (۱۳۹۵). ماهیت حقوقی ویژه و منحصر به فرد اعتبارات اسنادی (ترجمه ماشاءالله نیاسری). *مجله حقوقی، نشریه مرکز امور حقوقی بین‌المللی معاونت حقوقی و امور مجلس ریاست جمهوری*، (۳۵)، ۳۱۷-۳۱۸.

I.C.C Uniform Rules for Contract Bonds (URCB). (1993). ICC Publication No. 524.

I.C.C Uniform Rules for Demand Guarantees (URDG). (1991). ICC Publication No. 458.

Judge, S. (2017). *Business law*. Bloomsbury Publishing.

Uniform Law on the Formation of Contracts for the International Sale of Goods (The Hague, 1964).

Uniform Law on the International Sale of Goods (The Hague, 1964).

United Nation Convention on Independent Guarantees and Stand- By Letters of Credit. New York, 1995).

Von Bar, C. (Ed.). (2008). *Principles, Definitions and Model Rules of European Private Law: Draft Common Frame of Reference (DCFR): Interim Outline Edition*. Sellier.

استناد به این مقاله: صدوقی‌فر، مقصود، رضاپور، بابک، و قیاسی، رضا. (۱۴۰۵). تضمین‌های قراردادی در قراردادهای تجاری بین‌المللی. *فصلنامه تحقیقات نوین میان‌رشته‌ای حقوق*، ۶(۳)، ۸۸-۱۰۰.

Modern Interdisciplinary Research in Law is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License.